

Statens jordbruksverks föreskrifter om godkännande av bevarandesorter av lantbruksväxter och om produktion och saluföring av utsäde av sådana sorter;

beslutade den 29 oktober 2009.

Statens jordbruksverk föreskriver¹, med stöd av 2, 9-10, 25 och 28 §§ utsädesförordningen (2000:1330) följande.

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter innehåller regler för godkännande av bevarandesorter av de lantbruksväxter som anges i bilaga 1 samt för produktion och saluföring av utsäde av sådana sorter.

Grundläggande bestämmelser

2 § Grundläggande bestämmelser om certifiering m.m. av utsäde finns dels i utsädeslagen (1976:298), dels i utsädesförordningen (2000:1330), Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:22) om certifiering m.m. av utsäde av stråsäd, Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:23) om certifiering m.m. av utsäde av beta, foder-, olje- och fiberväxter respektive Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:90) om certifiering m.m. av utsädespotatis.

Definitioner

3 § De termer som används i utsädeslagen (1976:298) och växtskyddslagen (1972:318) har samma betydelse i dessa föreskrifter.

I dessa föreskrifter förstås med

Bevarandesort: en lantsort eller en annan sort, som även kan vara förädlad, som är naturligt anpassad till de lokala och regionala betingelserna i Sverige och som hotas av genetisk utarmning.

Lantsort: en uppsättning populationer eller kloner av en växtart som är naturligt anpassade till betingelserna i sin region.

Genetisk utarmning: gradvis förlust av genetisk mångfald mellan och inom populationer eller sorter av samma art, eller reduktion av den genetiska basen för en art till följd av mänskligt agerande eller miljöförändringar.

Ursprungsregion: den region som bevarandesorten traditionellt har odlats i och som den är naturligt anpassad till. Om inte annat specifikt anges för en bevarandesort anses Sverige utgöra ursprungsregionen.

¹ Jfr kommissionens direktiv 2008/62/EG av den 20 juni 2008 om vissa undantag för godkännande av lantsorter och andra sorter av lantbruksväxter som är naturligt anpassade till lokala och regionala betingelser och som hotas av genetisk utarmning, samt om saluföring av utsäde och utsädespotatis av dessa lantsorter och andra sorter (EUT L 162, 21.6.2008, s. 13, Celex 32008L0062).

Godkännande av bevarandesorter

4 § För att en lantsort eller en annan sort ska kunna godkännas som bevarandesort ska följande villkor vara uppfyllda.

1. Sorten ska ha ett godkänt resultat som särskiljbar, enhetlig och stabil från en officiell provning, eller uppfylla de krav på särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet som framgår av bilaga 2.

2. Sorten ska vara av intresse för bevarandet av de växtgenetiska resurserna, genom att den är bedömd som bevarandevärd i första hand enligt de kriterier för bevarande som har ställts upp inom Programmet för odlad mångfald (POM).

3. Sorten får inte vara intagen i EG:s gemensamma sortlista som annat än bevarandesort. Om sorten tidigare har varit intagen i den gemensamma sortlistan får den inte godkännas som bevarandesort förrän minst två år har passerat sedan den togs ut ur den gemensamma sortlistan.

4. Sorten får inte vara skyddad av svensk växtförädlarrätt eller gemenskapens växtförädlarrätt och inte heller vara föremål för en ansökan om växtförädlarrätt.

5. Sorten ska upprätthållas i sin ursprungsregion.

Om Jordbruksverket beslutar att godkänna sorten tas den in i den svenska sortlistan och markeras som bevarandesort.

5 § Ansökan ska göras på blankett som Jordbruksverket fastställer. Ansökan ska omfatta en beskrivning av sorten och uppgift om sortbenämningen. Om det finns mer än en sortbenämning för sorten ska detta anges tillsammans med historiska belägg för dessa.

Ansökan ska åtföljas av ett utsädesprov för Jordbruksverkets kontroll av sortens identitet. Utsädesprovet ska tas ut och hanteras på sådant sätt som Jordbruksverket beslutar.

6 § Om sortbenämningen är skapad efter den 25 maj 2000 ska den uppfylla kraven i kommissionens förordning (EG) nr 637/2009 av den 22 juli 2009 om tillämpningsföreskrifter beträffande lämpligheten hos sortbenämningar för arter av lantbruks- och köksväxter².

Produktion av utsäde av bevarandesorter

7 § Utsäde av en bevarandesort får endast produceras i ursprungsregionen.

8 § Utsäde som används för vidare uppförökning ska härstamma från utsäde som produceras på så sätt att sorten upprätthålls enligt vedertaget bruk.

9 § Den som producerar utsäde av en bevarandesort ska anmäla det till Jordbruksverket så att tillsyn av utsädesodlingen kan genomföras i den utsträckning Jordbruksverket anser nödvändig.

Villkor för saluföring av utsäde av bevarandesorter

10 § Utsäde av en bevarandesort behöver inte certifieras enligt de krav som framgår av Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:22) om certifiering m.m. av

² EUT L 191, 23.7.2009, s. 10 (Celex 32009R0637).

utsäde av stråsäd, Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1994:23) om certifiering m.m. av utsäde av beta, foder-, olje- och fiberväxter respektive Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:90) om certifiering m.m. av utsädespotatis.

Även om utsädet inte ska certifieras ska det uppfylla de krav på kvalitet, sundhet och ogräsförekomst som framgår av Jordbruksverkets föreskrifter för utsäde av den aktuella arten, bortsett från kravet på minsta sortrenhet. Utsädet ska dock ha godtagbar sortrenhet.

11 § Om utsädet inte certifieras ska det kontrolleras av den som saluför utsädet, eller genom dennes försorg, för att säkerställa att utsädet uppfyller de fastställda kraven. Jordbruksverket kontrollerar att kvaliteten på utsäde på marknaden uppfylls genom stickprovskontroller.

12 § Analyser av fröburet utsäde ska göras på prov från homogena partier och utföras i enlighet med de metoder som föreskrivs av International Seed Testing Association (ISTA). Reglerna om högsta partivikt för utsäde som framgår av Jordbruksverkets föreskrifter för respektive art gäller.

13 § Utsädet får endast saluföras i förslutna eller förseglade förpackningar. Förpackningarna ska förslutas eller förseglas på ett sådant sätt att de inte kan öppnas utan att förseglingsystemet skadas eller utan synlig åverkan på etiketten eller på själva förpackningen. Förpackningarna ska märkas med en leverantörsetikett enligt vad som framgår av bilaga 3.

14 § För saluföring av utsädespotatis gäller utöver vad som anges i 13 § att förpackningen ska vara försedd med växtpass som uppfyller de krav som anges i 7 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 1995:94) om skyddsåtgärder mot växtskadegörare. Den som utfärdar växtpasset ska vara registrerad hos Jordbruksverket och uppfylla de krav som anges i 3 § samma föreskrifter.

15 § Utsäde av en bevarandesort får endast saluföras i sin ursprungsregion.

16 § Den högsta kvantitet utsäde som får saluföras i Sverige per år av en bevarandesort framgår av bilaga 1.

Administrativa bestämmelser

17 § Den som saluför utsäde av en bevarandesort ska rapportera sin sålda kvantitet till Jordbruksverket.

Denna författning träder i kraft den 1 december 2009 då Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2009:45) om godkännande av bevarandesorter av lantbruks-

SJVFS 2009:66

växter och om produktion och saluföring av utsäde av sådana sorter ska upphöra att gälla.

LEIF DENNEBERG

Eva Dahlberg
(Växtodlingsenheten)

Bilaga 1

Förteckning över lantbruksväxtarter, tekniska frågeformulär från Gemenskapens växtsortmyndighet i de fall sådana finns, samt högsta kvantitet utsäde som får saluföras per bevarandesort och art

Gröda / Art	Vetenskapligt namn	Frågeformulär (se www.cpvo.europa.eu)	Högsta kvantitet per sort och år (kg)	Högsta kvantitet totalt per art och år (kg)
Havre (inklusive nakenhavre)	<i>Avena sativa</i> L. (inklusive <i>Avena nuda</i> L.)	CPVO-TQ 020	139 500	2 790 400
Korn (inklusive nakenkorn) – höst	<i>Hordeum vulgare</i> L.	CPVO-TQ 019	4 300	20 000
Korn (inklusive nakenkorn) – vår	<i>Hordeum vulgare</i> L.	CPVO-TQ 019	165 100	5 503 200
Råg	<i>Secale cereale</i> L.	CPVO-TQ 058	17 800	355 800
Rågvete	<i>x Triticosecale</i> Wittm.	CPVO-TQ 121	42 600	852 250
Vete – höst	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	CPVO-TQ 003	148 000	4 933 400
Vete – vår	<i>Triticum aestivum</i> L. emend. Fiori et Paol.	CPVO-TQ 003	26 800	892 500
Speltvete	<i>Triticum spelta</i> L.	-	25 000	25 000
Foderärt, Kokärt	<i>Pisum sativum</i> L.	CPVO-TQ 007	19 900	35 000
Åkerböna	<i>Vicia faba</i> L.	CPVO-TQ Broadbean	5 200	40 000
Potatis	<i>Solanum tuberosum</i> L.	CPVO-TQ 023	190 050	190 050

Bilaga 2

Krav för särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet

För sorter som saknar en officiell provning av särskiljbarhet, enhetlighet och stabilitet ska följande uppgifter lämnas för att säkerställa identifiering:

1. En beskrivning av sorten enligt de tekniska frågeformulär som anges i bilaga 1 till dessa föreskrifter, så att sortens särskiljbarhet och stabilitet kan bedömas. Saknas sådana formulär ska sorten beskrivas på sådant sätt som Jordbruksverket beslutar.
2. Sortens enhetlighet bedöms utifrån provningsriktlinjerna för respektive art som anges i bilaga 1 respektive bilaga 2 till Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2001:33) om intagning av växtsorter i den svenska sortlistan. Undantag från riktlinjerna är att, när enhetligheten bestäms, accepteras upp till 10 % plantor av klart avvikande typ i kontrollparceller med normal planttäthet.
3. All information från odlingar och observationer av sorten som har gjorts, även från egen förökning och användning.

Bilaga 3

Märkningskrav

1. Texten "EG:s regler".
2. Namn och adress på den som ansvarar för märkningen.
3. Månad och år för försegling av partiet.
4. Art.
5. Sort.
6. Ordet "bevarandesort".
7. Ursprungsregion.
8. Partiets referensnummer.
9. Netto- eller bruttovikt.
10. Har pesticider i pulverform, pelleteringsmedel eller andra fasta tillsatser använts, ska även typ av tillsats anges samt det ungefärliga förhållandet mellan frönas vikt och totalvikten. Om utsädet varit föremål för betning, pelletering eller annan specialbehandling ska detta anges.